

1. Mají děti vůči rodičům, s nimiž jsou ve svazku rodinném, nárok na mzdu za práce konané v živnosti rodičů?

2. Stačí jako důkaz o existenci tohoto nároku pouze uvést jej jako srážkovou položku postupné ceny ve smlouvě?

Jsou to rozhodnutí ze dne 24. listopadu 1926, č. 23.969, Boh. F 3414, a pozdější ze dne 14. prosince 1934, č. 12.943/32, Boh. F 7383.

Obě rozhodnutí se staví ke zmíněným otázkám kladně.

První z nich zabývá se případem, kdy otec postoupil dětem realitu za 214.000 Kč, částečně na náhradu za to, že byly v jeho firemním podniku před vstupem do firmy bezplatně činny, a to — jak stížnost praví — více než 10 let, a proti smlouvě, pročež si nezaložily samostatnou existenci, a v podniku zámožného otce, který podporu vůbec nepotřeboval. Napadnuté rozhodnutí rekursní stolice, ač ve smlouvě bylo uvedeno, že jde o úplatu za služby, posuzovalo tuto odměnu jako remunerační dar podle § 31 č. 2 nař. č. 278/1915 ř. z. zploplnitelný, pokud není prokázán žalovatelný nárok. Nejvyšší správní soud uznal sice žalovatelnost nároku jako podstatnou podmínku poplatkového osvobození, ale považoval ji za prokázanou, když podle občanského práva nestává povinnost dětí pracovat v podniku rodičů, a když nárok na odměnu za služby dětí otci byl pojat v daném případě do smlouvy jako srážka s ceny postupní za spolupodpisu obou stran. Smlouvu tuto považuje pak za dostatečný listinný důkaz o existenci této povinnosti v daném případě, nebyl-li důkaz tento vyvrácen úřady finančními. Citují doslova některá místa: „Ve sporném případě byla zřízena oboustranně závazná listina, jejíž znění jest pro vyměření poplatku rozhodným. Otec... uznal právní nárok svých synů na odměnu za jejich činnost v podniku. Listina tvoří důkaz o tom, že stěžovatelé měli již před tím, než došlo k postupu zmíněné nemovitosti, žalovatelný nárok vůči svému otci na přiměřenou odměnu za svoji činnost v podniku a že právě dotýcnou smlouvou byl nárok ten vyrovnán. Vyřkl-li žalovaný úřad přes tento obsah listiny, který jest pro vyměření poplatků rozhodným, že nebyla prokázána žalovatelnost nároků na odměnu, dal tím zřejmě najevo, že měl pochybnosti o správnosti obsahu listiny, t. j. o tom, že listina odpovídá pravé smluvní vůli stran. Potom bylo ale jeho věci, aby způsobem procesně bezvadným zjistil za součinnosti stran takové konkrétní okolnosti, které by jeho závěr odůvodňovaly. Žalovaný úřad tak neučinil, vycházej — jak z jeho výroku patrně — z názoru, že v případě, má-li úřad pochybnosti o správnosti obsahu listiny, jest věci stěžovatelů, aby tyto pochybnosti vyvrátili. Žalovaný úřad ukládá tudíž stěžovatelům v tomto směru břímě průvodní. Vzhledem k tomu, že pro otázku poplatnosti právního jednání, osvědčeného listinou, rozhoduje obsah listiny, jest tento názor žalovaného úřadu mylný a bylo naříkané rozhodnutí, pokud jde o poplatky z daru, zrušiti podle § 7 zákona o nejvyšším správním soudě.“

Druhé rozhodnutí Boh. F 7383, odvolávajíc se na rozhodnutí vředu rozebrané, pojednává o případu, kdy otec postoupil synu usedlost s pozemky za 120.000 Kč s výhradou doživotního práva užívání, za převzetí neknihočních dluhů per 41.600 Kč, za srážky pohledávky syna za práce konané po dlouhá léta otci na statku v částce 18.400 Kč a s postupní dobírkou zbytku per 60.000 Kč. Při zploplnění byla obecná hodnota doznána částkou 183.700 Kč. Z rozdílu doznané hodnoty a úplaty 147.525 Kč (t. j. 1. převzaté dluhy 41.600 Kč, 2. dobírka 60.000 Kč a 3. hodnota užívacího práva ¼ doznané hodnoty per 45.925 Kč), t. j. ze 36.175 Kč vyměřena daň darovací. Rozhodnutí rekursní stolice opakovalo tvrzení vyměřujícího úřadu, že uplatňovaná pohledávka za práce syna otci nebyla prokázána a že ani průkaz o konaných pracích sám o sobě nestačí k žalovatelnosti synova nároku, neboť syn prý mohl práce konati dobrovolně bez nároku na odměnu, ježto prý „dětí nemají vůči rodičům, s nimiž jsou ve svazku rodinném, nároku na mzdu za práce konané v domácnosti nebo živnosti rodičů, pokud tito podle § 139 pečují o živobytí dětí“.

Nejvyšší správní soud uznal, že podle jeho judikatury nejsou děti vyloučeny z nároku na mzdu za práce, konané v živnosti rodičů. Pokud jde o listinu, která byla o postupní smlouvě oboustranně závazně zřízena, uznal soud její znění pro vyměření za rozhodné a praví dále: „Skutečnost, že postupitel svým podpisem přistoupil k této smlouvě, podporuje nepochybně alespoň domněnku, že uznal právní nárok stěžovatele (syna) na odměnu jeho činnosti na svém statku. Výše zmíněná smlouva, nepodává-li již přímý důkaz,

svědčí tudíž alespoň tomu, že stěžovatel měl před tím, nežli došlo k postupu předmětých nemovitostí, žalovatelný nárok vůči svému otci na přiměřenou odměnu za svoji činnost na jeho statku a že úmysl stran se nese k tomu, aby smlouvou tou byl nárok ten vyrovnán. — Měli-li tudíž žalovaný úřad pochybnosti o tom, že nebyla prokázána žalovatelnost nároku na odměnu, pak bylo především jeho povinností, v této příčině zaujmouti stanovisko“.

Jest tedy zajímavé, že nejvyšší správní soud připouští nárok dětí na odměnu za práce pro rodiče jako žalovatelný za srážkovou položku darovací daně při postupu a jako důkaz pouhé uvedení v postupní listině, přenechávaje důkazné břemeno vyměřujícímu úřadu. Jde tudíž o stanovisko poplatníku velmi příznivé, jehož by bylo záhodno použití co nejlépe při sdělávání postupních smluv s rodiči na děti, kdy lze šetřením informativním zjistiti, že děti konaly rodičům práce na statku neb jinak v jejich živnosti, že nebyly za to honorovány a nebyl zřejmý a projevený jejich úmysl bezplatnosti takové činnosti.

ZE DNE

Přeložení. Ministr spravedlnosti přeložil notáře: Richarda Schaniela ze Dvora Králové n. Lab. do Prahy II. po Vlad. Uhlířovi, dr. Maxe Richtera z Hory Sv. Šebestiána do Chvalšín a dr. Aloise Brunbauera z Vildštejna do Hostouně.

Jmenování. Ministr spravedlnosti jmenoval kandidáty notářství: dr. Františka Janatku notářem v Praze II., po Al. Hellowi, dr. Jaroslava Řeháka notářem v Lomnici n. Luž., dr. Rudolfa Patteiskyho notářem v Přisečnici a dr. Josefa Pontze notářem v Nové Bystřici.

Ve valné hromadě pražského kolegia notářů (po sloučení s kolegiem českobudějovickým), konané v zasedací síni krajského soudu civilního v Praze za předsednictví presidenta téhož dr. Josefa Hudce dne 23. ledna 1936, byli zvoleni: presidentem komory dr. Jaroslav Ponec, notář v Praze-Žižkově, členy komory notáři Ladislav Brábek v Kamenici nad Lipou, Karel Bičan v Třeboni, Ferdinand Hejna v Kutné Hoře, Heřman Janeček v Jičíně, Jan Krajčiček v Berouně, Josef Křen v Praze XII., Karel Velkoborský v Rokycanech a Otakar Vlach v Praze VIII., náhradníky pak notáři František Vojta v Mělníku, Bohumil Kosterka v Praze VII., Ladislav Kuna v Praze-Dejvicích a dr. Karel Motlík v Dobřanech.

Redakční rada „Českého Práva“ pozdravila nového komorního presidenta dr. J. Ponce, jenž ve svém poděkování naznačil též svůj program. Za nejdůležitější a nejpřednější úkol považuje absolutní očistu ve stavu, přesné a řádné konání úředních povinností každého jednotlivce; ve výkonu povolání notářského musí každý příslušník stavu spatřovati především čestnou a vznešenou službu, nikoliv příležitost k rychlému obohacení se. Vyřizování všech prací, i při minimálních punktech, musí býti materiálně i formálně bezvadné a nemá zaváděti příčin k jakýmkoliv stížnostem, neboť chyby jednotlivcovy se často generalisují a škodí pak celému stavu. Poměr vůči úřadům, soudům a advokátům má býti vždy korektní, aby nebyla vzbuzována zbytečná averse proti notářům. Taktéž soukromý život a vystupování každého jednotlivce musí býti povzneseny nad jakékoliv podezření. President dr. Ponec jest přesvědčen, že všichni členové komorního sboru správně pochopí nutnost důsledného dodržování těchto zásad, a že sami přispějí ke stále evidenci a kontrole každého jednotlivce, aby tak stav byl pro přístě uchráněn od jakýchkoliv škodlivých zjevů, aby prestiž notářství byla opět pozdvihnuta a upevněna a aby komora mohla úspěšně čeliti náporu zvlášť nám nepřátelských i odvrátiti hrozící zákon o nedůstojných a ponižujících záručních fondech, které by znamenaly pro notáře a jejich rodiny těžká finanční břemena. Sám bude se snažiti o rozmnožení a prohloubení revisí, tyto ovšem vyžadují součinnosti všech, mají-li svůj účel plniti řádně. Na výsledek těchto preventivních opatření závisí i zachování autonomie stavu v těchto směrech. Apeluje proto důtklivě na všechny notáře a zároveň přímo prohlašuje, že každé porušení povinností povolání i stavu, i každé jednání, které by se nesrovnávalo se ctí a důstojností stavu, bude stíhati bez ohledu na osoby. Stejně tak bude přísně trvati na spravedlivém sestavování obsazovacích návrhů, neboť výběr osob, jimž se veřejná víra propůjčuje, považuje za nejdůležitější předpo-

klad zdárného vývoje notářství. Samozřejmě bude dtáti o to, aby starší uchazeči nebyli přeskokováni mladšími, ovšem za předpokladu stejné kvalifikace. Při udělování kvalifikačních posudků musí pak přestatí dosavadní blahovůle, jež umožňují dosažení notářství i adeptům nikoliv nejlépe kvalifikovaným, nýbrž kvalifikaci nutno posuzovati stejně přísně jako se to děje u soudců a státních úředníků.

Nepochybuje, že důsledné provádění těchto zásad bude notářskému stavu skutečně ku prospěchu, k čemuž zajisté přispěje i všeobecná oblíbenost a důvěra, které se nový komorní prezident těší u rozhodujících kruhů.

Referát o schůzi odboru „Praha“ Spolku čsl. notářů v Praze, konané dne 25. ledna 1936 v restauraci u Bumbříčka v Praze II., palác „Skaut“.

Schůzi zahájil po 7. hod. več. p. notář Krajíček z Berouna jako předseda spolku. Na programu byla přednáška dr. Josefa Možuty, náměstka notáře, na thema: „O výměnku se zřetelem na osnovu občanského zákona“. Poněvadž p. dr. Možuta pro náhlu indisposici nemohl se dostavit, vyčerpán byl pořad schůze referátem p. presidenta notářské komory dr. Jaroslava Ponče o audienci notářské komory u pana presidenta v posledních dnech. Dále řešeny byly praktické případy, zejména z práva dědického a poplatkového. Pan náměstek notáře dr. František Janatka promluvil velmi přehledně o novém zákoně úrokovém, poukázav na části tohoto zákona, zejména které týkají se také notářů. Schůze byla ukončena o 10. hodině večerní.

Dr. K.

Upozornění. Nedopatřením nebyl k obsahu ročníku 1935, uveřejněnému v lednovém čísle, připojen titulní list. Zařazujeme jej proto dodatečně do tohoto čísla.

Knihy redakci zaslané

Sbírka vzorců podání a vyřízení ve věcech stavebních, sestavil JUDr. Adolf Štafl, vrchní magistrátní komisař ve stavebním referátu magistrátu hl. m. Prahy, str. 472, vydal 1935 Československý Kompas v Praze, na Smíchovské. Cena za výtisk vázaný v plátěné vazbě Kč 70.—.

Obsáhla tato sbírka se dělí ve dvě části. První část (všeobecná) podává soustavný přehled hlavních ustanovení, stavebních řádů platných v historických zemích, a to ve formě výkladu, rozděleného na jednotlivé části, na př.: plány polohy, parcelace, stavební čára, postup ploch do veřejného statku, stavby vyžadující stavebního povolení, kolaudace, trestní řízení, stavební řízení, poplatky v řízení stavebním, koncesované stavební živnosti, stavební úlevy atd. Při tom se přihlíží v této části i ve vlastní sbírce vzorců ke všem zákonným normám a stavebním předpisům, doplňujícím řady anebo týkajícím se stavebníka, ať běží o osvobození novostaveb od daně činžovní (domovní), o úlevy na daní činžovní při opravách domů, o stavbu živnostenských provozoven, nebo o smlouvy tržové, stavební, hypotéckární, zápůjčky, pojištění, honoráře za práci v oboru staveb pozemních a pod. tak, že stavebník v tomto oddílu, jakož i ve vlastní sbírce vzorců najde skutečně všechno, o čem se potřebuje informovat od doby, kdy získal pozemek, až do dne, kdy dokončil na něm stavbu. Zdůraznil třeba, že se přihlíží i k potřebám obecně prospěšných stavebních družstev, stavebních živnostníků i stavebních úřadů. Ve výkladu příslušných ustanovení stavebních řádů se neodchyluje autor od judikatury ve věcech stavebních, kterou sebral ve svých komentářích stavebního řádu Pro Prahu, Plzeň a České Budějovice a stavebního řádu pro Čechy.

Druhá část knihy obsahuje vlastní sbírku podání a vyřízení ve věcech stavebních s poukazem na příslušné §§ stavebních řádů a na jednotlivé oddíly výkladu v části všeobecné. Vzorce podání obsahují nejrozmanitější případy, které se při stavbě mohou vyskytnouti. Za podklad vzorců vyřízení byly vzaty formuláře magistrátu hlavního města Prahy nebo i jiných velkých stavebních úřadů. Jednotlivé vzorce jsou doplněny poukazy na případná odchylná ustanovení jiných stavebních řádů.

Knihy je zpracována autorem, který již vydal dva komentáře stavebních řádů, jež byly odbornou kritikou velmi vlídně přijaty a doporučeny presidiem Zemskému úřadu v Praze a Svazem československých měst a obcí, a prokázal tudíž svou teoretickou znalost příslušné právní materie. Svou dlouholetou

činností v stavebním referátu hl. m. Prahy i osvědčenou teoretickou znalostí zaručuje autor, že kniha je upravena tak, aby posloužila potřebě jak stavebníků, stavebních družstev, stavebních živnostníků, advokátů a j., tak i zejména stavebních úřadů.

Finanční hospodářství obcí. Největší část veřejných příjmů jest určena pro obecní hospodářství. Jsou to zejména příjmy z přírážek k přímým daním a z různých obecních dávek a poplatků. Jest proto pro každého právníka i poplatníka nutné, aby znal všechny předpisy, podle nichž se tyto veřejné dávky předpisují a vybírají, a způsob, jakým se smí s nimi hospodářiti. Předpisy o tom jsou roztroušeny v celé řadě zákonů, nařízení a výnosů.

Systematický souhrn všech těchto předpisů obsahuje kniha JUDr. Jaroslava Šafáře, generálního tajemníka Svazu československých měst a obcí, a JUDr. Egona Zeisse, senátního presidenta Nejvyššího správního soudu „Finanční hospodářství obcí“, která právě vyšla v Nakladatelství J. Otto v Praze II., Karlovo nám. 34.

Z jejího obsahu vyjímáme zejména: samosprávné přírážky k přímým daním, dávka z přírůztku hodnoty nemovitosti, stavební poplatky, dávka z nájemného, vodné, stočné, poplatky za odvoz popele, dávka z přechodného ubytování, dávka ze zábav, lázeňské taxy, dávka z karet, dávka ze psů, dávka z návěští, dávka z elektrické energie, úprava samosprávných dluhů atd. Prvá část knihy obsahuje systematický výklad autorů o celé látce po způsobu učebnic, který má v hlavních obrysech seznámiti poplatníka se zásadami, na nichž jest finanční hospodářství obcí vybudováno a podle nichž se jednotlivé veřejné dávky pro obce vybírají. Druhá část obsahuje veškeré zákony, nařízení, předpisy a instrukce, zejména také úplné znění všech finančních novel. Předpisy tyto jsou uspořádány systematicky, takže konkrétní znění hledaného předpisu možno snadno nalézt. U každého paragrafu jest uvedena část příslušného nařízení a instrukcí, dále vybraná nejdůležitější judikatura a konečně výklad autorů. Třetí část obsahuje časový index veškerých předpisů týkajících se obecního hospodářství a bohatý rejstřík věcný, v němž jsou uvedena hesla nejen podle textu předpisů, nýbrž i podle obsahu judikatury a výkladu autorů.

Knihy obsahuje 520 stran velkého formátu, jest vzorně typograficky upravena a prodává se v polokož. vazbě za 160 Kč.

Dr. R.

Mezinárodní rozsudek je název studie je mezinárodního soudního procesu, který napsal soukromý docent Masarykovy university dr. Bohumír Kučera a která vyšla jako LXXVII. svazek Sbírký spisů právnických a národohospodářských, vydávané K. Englišem a F. Weyrem v nakladatelství „Orbis“, Praha XII.

Právnícké veřejnosti dostává se tu první československé studie věnované soudnímu procesu mezinárodnímu. Soustřediv svou pozornost na mezinárodní rozsudek, který je vrcholným soudním aktem, podrobuje autor s právně-filosofického hlediska kritickému rozboru dosavadní teorie a dospívá při tom k vlastním pozitivním řešení. Zkoumá právní povahu mezinárodního rozsudku, jakož i jeho funkci v systému práva mezinárodního, zejména struktury a pramenů. Včleniv mezinárodní rozsudek do systému práva mezinárodního, rozvíjí autor ožehavý problém právní moci mezinárodního rozsudku, jakož i problém vykonatelnosti, který tolik dnes zaměstnává mezinárodní politiku. V závěru své knihy pojednává autor o velmi aktuálním problému vadnosti mezinárodního rozsudku a opravných prostředků. Kniha se všude opírá o bohatou mezinárodní dokumentaci. Brož. je za Kč 25.—.

Právnícké knihkupectví a nakladatelství v Praze vydalo **Vlastnické právo** z pera Dr. Jaromíra Sedláčka, rádného profesora práva Masarykovy university v Brně. Jako známý systém prof. Dr. Sedláčka, hledící k právu obligacnímu, stal se nezbytnou pomůckou praxe, tak zajisté stane se i tento komentář. Při jednotlivých ustanoveních je zevrubně probírána judikatura i literatura, týkající se toho onoho paragrafu, jsou také probrány příslušné speciální zákony. Místným způsobem, autorem vlastním, ukázáno je, jak praxe usměrnila předpis obč. zák. a jak obecný předpis obč. zákona byl determinován speciálním zákonodárstvím. Zevrubně je probráno právo knihovní a právo vodní, nabytí vlastnictví, zejména knihovního, spoluvlastnictví, přehled expropriačních předpisů, o majetku singularistickém atd., atd. Komentář přihlíží nejen ku právu platnému v zemích historických, nýbrž i na Slovensku